

ACHE Del 1.

Hørlig dansk prog!!!

Nok en gang er to av bandets album utgitt. De er vel verdt pengene. Bandet har vært support for Deep Purple, laget musikk til ballett. De har hatt reunions og også spilt en en singel til støtte for Christiania i vårt årtusen. Finn Olafsson som vi fikk i tale er fremdeles involvert i musikk i høyeste grad og har også sans for både folk og renessansemusikk. Det bor mye i en rocker! Sa jeg at ACHE også ga ut en cover av en Beatles låt?

OLE SVELA

Veien fram til bandet ACHE og musikalsk påvirkning.

Hvem er musikeren Finn Olafsson, som har vært en del av alle formasjoner av Ache, og hvordan har Ache påvirket deg som musiker og din karriere og det du gjør i musikkindustrien i dag?

Jeg ble født i 1953 og vokste opp på Amager - en ø lidt syd for Københavns centrum. Kastrup Lufthavn, som mange nordmænd sikkert kender, ligger på Amager. Jeg vokste opp sammen med min tre år eldre bror Torsten. Vi gikk begge til klassisk klaverundervisning som barn, men da rock- og popmusikken med bl.a. Tommy Steele, Elvis Presley og Cliff Richard kom til Danmark, ble vi begge «ramt» af den musikform.

Jeg ved ikke nøjagtigt, hvor gammel jeg var, da jeg ble interessert i guitaren, men jeg begynte at spille som 11 årig på en nylonstrengsgitar, som Torsten hadde fået. Da Torsten begynte at spille trommer, spilte jeg el-gitar, og vi dannede vores første band Voces, som spilte kopi-musik - låter med Beatles, Rolling Stones, The Kinks og lignende bands. Efter 2-3 år ble Torsten tilbudt at komme med i The Harlows, som var et andet kopiorkester, som vi så mye opp til. Og jeg dannede bluesbandet The McKenzie Set.

Torsten, trommeslageren Glenn Fischer og Hammond-organisten Peter Mellin fra The Harlows ville gerne spille deres egen musik og begynte at øve sammen, men de manglet en gitarist, og så kom jeg med i bandet. Det var i januar 1968. Vi kaldte os ACHE fordi grundriffet i ét af vores numre gikk på tonerne A-C-H-E. At Ache også betyder smerte på engelsk, gav det bare en dobbelt betydning.

Med Ache oplevede jeg for første gang at uttrykke mig i musik, som jeg selv hadde medvirket til at komponere, og det har jeg vært 'afhængig' af lige siden.

De erfaringer, vi iøvrigt gjorde med Ache, med hensyn til hvordan vi administrerede bandet, de pladeselskabs-, musikforlags-, management- og bookingaftaler, vi ble præsenteret for, har efterfølgende haft en betydning for min karriere i musikbranchen.

Som musiker med fokus på akustisk gitar og med sans for prog og folk, hva er ditt forhold til Ritchie Blackmore og band som Fairport Convention og Steeleye Span?

Jeg har naturligvis hørt Ritchie Blackmore. Jeg hørte ham første gang helt tilfeldig i den lokale ungdomsklub PUK-Amager, hvor han spilte med Roundabout. Siden spilte vi med Ache support for Deep Purple i Danmark ved flere lejligheder, og Blackmore's el-guitar-spil kan ikke overvurderes. Hans spillestil er meget spesiell - helt umulig at kopiere.

Apropos det med at kopiere andres spillestil: Det har jeg aldrig vært til! Så meget tidligt i min karriere besluttet jeg mig for bare at spille som mig selv, og ikke som nogen andre. Det var mye lettere. Mit el-guitar-spil og mit akustiske guitar-spil har nærmest levet to parallelle liv, og jeg har vært inspireret af fleer forskellige musikarter, men de har alligevel fundet sammen i et fælles udtryk, når jeg selv skriver musik.

Med hensyn til Fairport Convention, så har jeg som ung interessert mig en del for engelsk folkemusik, primært gitarister som Bert Jansch og John Renbourn og deres band The Pentangle. Renæssancemusik har også altid haft en stor plads i mit hjerte, eksempelvis John Dowlands musik, og dette kommer nok stadig til udtryk i min musik. Fairport Convention hørte jeg så sent som for tre-fire år siden i Danmark.

Vet du hva, eller hvem som fikk deg til å begynne med musikk?

Jeg tror, at det især var Beatles, Rolling Stones, Kinks, Searchers - hele denne engelske bølge af bands, som satte mig i gang. Men jeg har vært berørt af musik lige så længe, jeg kan huske tilbake. Torstens og min far uttrykte også alltid begeistring for musik. Han ville gerne have vært prof operasanger, men valgte en mere sikker levevej.

Hva gjorde at du, fra et blues band, slo deg sammen med pop/rock musikere og av det ble det et symfonisk prog band - var det et ønske hos deg eller andre å skape et prog band, eller kun en strømning, en naturlig evolusjon?

Jeg hadde interessert mig for bluesmusikk - det er jo cool at spille, når man er gitarist. Men jeg ville gerne spille noget, som brød med de snævre rammer, som jeg følte lå i blues'en. Og jeg syntes, at det Torsten, Glenn og Peter arbejdede med, var mye mere spændende end at spille blues. Nogle af de erfaringer jeg har gjort i blues'en, kunne jeg faktisk også drage nytte af i den nye sammenheng.

At være teenager i 1967 var ret overvældende. Verden ændrede sig totalt i de år, og i Danmark var der virkelig gang i de politiske forandringer med ungdomsoprøret og kvindebevegelsen. Og beatmusikken var en væsentlig faktor i disse forandringer. Beatmusikken gjorde også oprør overfor den etablerede musikk - vi ville spille vores egen musikk på vores egen måde.

At Ache ble 'symfonisk' skyldes nok vores særlige tematikk og harmoniseringer. Vi afvekslede gjennomkomponerede tematiske og harmoniske passager med mere frie forløb, hvor Peter på Hammond-orglet og jeg, med min lidt bluesede spillestil, kunne få plads til improvisasjon. Peter hadde gået på Det Kongelige Musikkonservatorium i København allerede fra han var 14 år gammel, og Torsten hadde musikk som speciale, da han gikk i gymnasiet. Så de to var mye musikteoretisk dygtige. Jeg hadde jo

også spillet klassisk klaver, så vi benyttede os af de erfaringer, vi havde hver især fra den klassiske musik og fra beatmusikken. Det var det, der var årsagen til, at vi blev bedt om at skrive balletmusik.

'De Homine Urbano' og 'Green Man'

De to re-utgitte albumene er begge, etter min mening, veldig gode, men forskjellige. Hvorfor ble et mer konseptalbum, mens det andre ikke – og hva var dette med dansen???

Vores første album 'De Homine Urbano' bestod af musikken til 2 balletter, som Peter Schaufuss skrev koreografien til. Den ene var 'De Homine Urbano', som var en bestillingsopgave for os, og som det fra starten slet ikke var meningen skulle udgives på plade. Den anden var 'Little Things', som var et langt nummer, som vi havde arbejdet længe med – helt tilbage fra vores start – men som vi arrangerede, sådan at Peter Schaufuss kunne lave balletkoreografi til det. Samtidigt med at vi arbejdede med musikken til de to balletter, spillede vi koncerter, hvor vi spillede vores øvrige repertoire, og blandt de låter vi spillede, var låterne, som siden kom med på vores 2. album 'Green Man'. Men 'Green Man' endte faktisk også med at blive et koncept album, fordi de enkelte låter, udover også at fungere som 'selvstændige' låter, indgik i projektet 'Ache Rock Theatre' - et 'totalshow', hvor musik, lys, dans og teater indgik i en større helhed.

Ja, jeg ved heller ikke, hvorfra det med dansen kom. Det var et tilfælde, tror jeg. Der var en journalist, som foreslog Peter Schaufuss, at Ache var det band, som ville kunne løse opgaven at skrive musik til det, der skulle vise sig at blive verdens første beatballetter. Vi syntes, at det var en spændende opgave, og derefter skete tingene bare, som de skete. Torsten og jeg havde set nogle klassiske balletter med vores far på Det Kongelige Teater, så Torsten og jeg var ikke ubekendte med denne kunstart. Men jeg kan ikke huske, om det havde nogen betydning.

Fortell litt om din komposisjon Equatorial Rain og samarbeidprosjektet mellom deg og Torsten, nemlig Green Man. Ideer, hva som inspirerte deg/dere da. Hva er styrken i de låtene, når du ser tilbake på dem nå.

De komponistangivelser, som står at læse på 'Green Man' albummet, skal tages med et vist 'gran salt'. Jeg ved ikke, om det udtryk kendes i Norge? Det jeg mener, er, at de komponistangivelser ikke giver et helt korrekt og nøjagtigt billede af, hvem af os der skrev hvad. Vi øvede meget sammen, og mange ideer opstod, mens vi øvede - og ideer kom fra os alle fire. På et tidspunkt blev vi opmærksomme på, at det at skrive musik også er forbundet med mulige indtægter, og vi valgte så, at kreditere den, eller dem, af os, som havde lavet den grundlæggende ide til de enkelte låter. På nogle numre, 'Working' og 'Little Things', er vi dog alle fire krediterede, og det fremgår da også ved de andre låter, at vi har arrangeret låterne sammen.

Jeg mener at kunne huske, at Torsten og jeg sad ved klaveret i vores hjem og arbejdede med låterne 'Equatorial Rain' og 'Green Man'. Så Torsten burde også have været krediteret for musikken til 'Equatorial Rain'. Vi var begge meget inspirerede af den engelske musik, både den historiske og beatmusikken, som eksempelvis The Nice var eksponent for. Vi hørte dem ved et par koncerter i London, og Torsten mener, at dette har været medvirkende til kompositioner som disse 2 låter. Torstens tekst til 'Equatorial Rain' er inspireret af filmen '2001 A Space Odyssey', mens 'Green Man' er en hyldest til glæden.

Vi kommer ikke utenom Shadow of a gypsy, hva tenker du om den låten i forhold til de to andre jeg har nevnt – og hvorfor fikk nettopp denne så mye oppmerksomhet.

'Shadow of a Gypsy' er den låt, vi er mest kendte for, og er nærmest blevet indbegrebet af Ache. Det var oprindeligt en meget længere låt, men som med mange af vores andre låter på 'Green Man', blev den forkortet, da vi skulle i studiet for at indspille den. Den skulle jo endda udgives på single, hvilket krævede, at vi måtte forkorte den yderligere. Men jeg synes, at resultatet blev bra – at låten blev helstøbt i den indspillede version. Det, at den blev udgivet på single, har givetvis betydet meget for den opmærksomhed, den fik, men vi var også 'heldige' med en tæt sound og et bra drive - og så synger Torsten den fantastisk flot. Han sang den ind

i 'first take', og der er ikke klippet eller redigeret ét eneste ord i vokalen. I Danmark fik den især opmærksomhed, fordi den hittede i Frankrig, og det var først senere i 70'erne, at låten, i Danmark, blev betragtet som noget specielt. Og så er der en sjov guitar-feature i den 2. solo i låten, hvor jeg spiller med Schaller yo-yo sound.

Ache har kommet sammen etter sin «avslutning» flere ganger. Hvorfor har det kun vært enkeltstående «happenings» og ikke en mer konstant konstellasjon med jevnligte koncerter og/eller utgivelser?

Ja, det originale Ache eksisterede fra 1968-71. Vi nåede at indspille to albums, 'De Homine Urbano' og 'Green Man', som begge nu er genudgivet – for 6. gang. Efter opløsningen af bandet forsøgte Torsten og jeg os med en akustisk udgave af Ache, som dog havde en kort levetid. Derefter gik der 2-3 år, hvor jeg øvede mye på mine akustiske guitarer og underviste i guitar-spil. I 1975 startede Peter Mellin og jeg et 'nyt' Ache – med nye musikere. Torsten og Glenn Fischer havde valgt ikke at ville leve som prof musikere. Med i bandet kom Johnnie Gellett, vokal, Stig Kreutzfeldt, vokal, Steen Toft Andersen, bas og Gert Smedegaard, trommer. Vi indspillede albummet 'Pictures from Cyclus 7' og året efter forlod Peter Mellin bandet for at få en uddannelse som lærer. Stig Kreutzfeldt gik også ud. Peter Mellin blev erstattet af Per Wium, og i 1977 indspillede denne nye konstellation det dansksprogede album 'Blå som altid'. Torsten kom tilbage til Ache, først som live-lydmand, og derefter, i 1978, på bas. Vi stoppede den egentlige 'drift' af Ache i slutningen af 1980 og siden har vi kun fundet sammen til en kort re-union i 1985 og en single-indspilning i 2003.

At vores re-unions ikke er blevet til mere, er nok fordi vi alle hver især arbejder med andre projekter, som vi har valgt at prioritere. Interessen for vores musikstil, for prog og symfonisk rock, er heller ikke sprudlende i Danmark, så det er svært at få økonomien til at hænge sammen som etableret band.

Efter at have spillet med Ache i forskellige konstellationer fra 1968 til slutningen af 1980, ønskede jeg at fortsætte min karriere som solist, som guitarist for andre kunstnere, og som producer. Jeg indspillede mit første solo-album 'Savannah' allerede i 1976, det næste 'Acoustic Guitar' i 1980, og i 1981 kom 'Elements'.

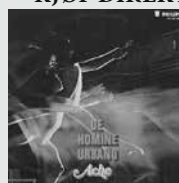
På 'Savannah' og 'Elements' medvirkede de andre fra Ache, og gennem årene har jeg produceret mange albums med forskellige solister, som har været backet i studiet af musikere fra Ache. Flere af de andre har også udgivet soloplader, som jeg medvirker på som guitarist - og i nogle tilfælde også som producer. Så selvom Ache stoppede i 1980, fortsatte vi med at spille sammen i mange andre konstellationer.

Hvem tok initiativet til re-utgivelsen og er det noen som helst planer om koncerter med materialet?

Det gjorde Mark Powell, label manager på Esoteric Recordings i England. Lige nu er der ingen eksakte planer om koncerter, men det er ikke umuligt, at der kommer til at ske noget i fremtiden – uden jeg dog vil love for meget.

I neste udgave får du mer om ACHE live, om hva de ville skape og Finns tanker om prog som begrep, samt ACHE og Finns akustiske side, samt kommentarer om bandets andre utgivelser.

DANSK PROG FRA 70 TALLET – KJØP DIREKTE AV ET AV MEDLEMMENE

ACHE - de homine urbano
Estoteric records 2012
(originalt 1970)

ACHE - Green Man
Estoteric Records 2012
(Originalt 1971)

www.shop.olafssongs.dk

ACHE

Herlig dansk prog! Del 2.

Nok en gang er to av bandets album utgitt. De er vel verdt pengene. Bandet har vært support for Deep Purple, laget musikk til ballett. De har hatt reunions og også spilt en en singel til støtte for Christiania i vårt årtusen. Førrige del fokuserte mye på de to re-utgitte albumene som plasserte dem på progkartet og pre-Ache. Nå får du på originalspråket: tanker om prog, live, bandets akustiske side, utgivelsene "Pictures from Cyclus 7" & "Blå som alltid", singel utgivelsen fra 2004 og erkedanske Christiania og erkebritiske The Beatles..

OLE SVELA

ACHE & THE BEATLES

Hvorfor en versjon av en Beatles låt og hva tenker du om den versjonen sammenlignet med originalen?

Beatles har også haft en stor indsflydelse på os. I mine øjne kan originalen med Beatles af 'We can work it out' næsten ikke sammenlignes med vores udgave. Beatles indspilning af den låt var mye speciel – og anderledes i sounden end deres andre låter. Den har en dejlig stemning, som jeg holder mye af – den glider bare afsted. Vores version er mye rytmisk, dynamisk og energisk, og er kædet sammen med vores egen låt 'Working'. Når vi spillede det live, næsten altid som sidste låt i det 'ordinære' program, var det ca. 20 minutter langt. Vi fik altid folk op fra stolene – eller gulvet, hvor de lå og sad – når vi sluttede koncerten med den låt.

OM PROG & AKUSTISK MUSIKK

Hva er din definisjon av prog?

Jeg har desværre ingen enkel definition af prog. I Ache kunne vi godt lide at give låterne bra med tid, og der måtte gerne være flere

stemninger, moods, rytmeskift og kadencer i musikken. Dengang kaldte man det 'beat', vi brugte selv begrebet 'heavy rock' allerede omkring 1970, siden blev det kaldt 'symfonisk rock', og nu læser og hører vi ofte, at vores musik ligger i området mellem 'psychedelic' og 'prog'. Det har for mig altid været vigtigere at lave noget, jeg syntes, var spændende musik, end at skulle være begrænset af genrebetegnelser.

Men min opfattelse af begrebet prog, er, at det er en musikform, hvor musikken gerne må få lov at sprænge rammerne for, hvad man må, og hvad man ikke må indenfor genrerne – men også at musikken har tyngde og fylde – at sounden er fed!

Allerede på 70 tallet tok du til den mer akustiske siden og det fantes et Acoustic Ache, hvorfor – og er det noe vi vil høre mer fra i årene som kommer? Irriterer det deg at dere ikke gjorde mer med det prosjekt enn det dere gjorde?

Når Torsten og jeg 'havde fri' fra Ache, altså når vi ikke var i øvelokalet, på turné eller i studiet, sad vi ofte og jammede sammen på akustiske gitarer.

Det var på det tidspunkt, hvor Crosby, Stills, Nash & Young havde udgivet deres 'Deja Vu' album, og det gik bestemt ikke hen over hovedet på os. Vi syntes vældig bra om den akustiske guitarlyd. Torsten er noget af en multiinstrumentalist: Udover bas, akustisk guitar og vokal, spiller han også piano, vibrafon, tablas, percussion – og fra midten af 70 tallet også den japanske bambusfløjte 'shakuhachi'. Da vi i 1972 dannede et 'Acoustic Ache', var det blandt andre låter, de låter, som vi havde jammet 'privat', som vi spillede. Torsten spillede på alle disse forskellige instrumenter. Jeg kun på akustisk guitar. Vi sang begge to, men vi havde også den polske leadsanger og violinist, Andrzej Kosciuk, med. Det var et spændende projekt. Men, nej, det irriterer mig ikke, at det ikke havde en lang levetid, for vi lærte mye af det. Noget vi siden har brugt i mange andre akustiske sammenhænge, ikke mindst mine soloplader, hvor Torsten også medvirker.

Du spiller, producerer, gir ut og selger musikk i dag – hvordan vurderer du dagens progscene og føler du at den akustisk musikken er på vei tilbake?

Progscenen i Danmark har det ligeså svært, som det altid har været tilfældet. Når jeg tidligere i interviewet fortalte, at vi stoppede, fordi jeg gerne ville noget andet, så må jeg også fortælle, at det i høj grad også var fordi progscenen i Danmark havde det svært. Der har iblandt mediefolk, især i den skrivende presse, ikke været nogen særlig interesse, viden eller forståelse for genren. Men i den globale landsby-virkelighed vi lever i nu, tror jeg mere på en fremtid for prog'en. Også for et dansk band som Ache.

Vi er meget nede med at opleve den respons og opmærksomhed, vi får fra mange steder i verden for vores genudgivelser, og det giver os en fornyet tro på, at der er nogen, som vil lytte til os, hvis vi beslutter os for at spille igen.

Den akustiske musik er her sådan set stadig – i mange forskellige varianter. Den lever bare et stille liv og er ikke oppe i tiden, som den var det i en periode i 70'erne. Indenfor akustisk guitar-musik er der sket meget spændende de seneste år, og verden over er der interesse for akustisk guitarmusik. Men om den akustiske musik, som den fremstod tidligere, får en renaissance, er svært at svare på. Mit nye album 'Music From North Sealand' oplever jeg selv som meget 'Ache-agtig' – som en crossover imellem prog og akustisk. Feelingen jeg spiller med, er den samme. Instrumenteringen er bare mere afdæmpet, og den akustiske guitar har hovedrollen.

FLERE ACHE ALBUM & ACHE LIVE
"Pictures from Cyclus 7" & "Blå som altid" –
hvor gode er de sammenlignet med de to gjen-
gitte albumene? Hva er likt – hva er annerledes
med dem kontra de to første og hva er forskjellen
om man sammenligner bare de to siste mot
hverandre.

'Pictures from Cyclus 7' adskiller sig fra de to gjenutgitte albumene ved, at Peter Mellin har skrevet alle låterne, at vi havde to leadsangere med, fordi låterne i høj grad er båret af vokaler, og ved at Torsten og Glenn ikke medvirker. Peter havde skrevet nogle bra låter, som jeg hjalp ham med at realisere, blandt andet ved at finde de rette musikere, ved at løse de forskellige logistiske opgaver, og naturligvis også ved at spille guitar-rollerne. Vi fortsatte med at spille live efter udgivelsen af albummet, og efter at Peter Mellin var erstattet af Per Wium, indspillede vi 'Blå som altid' i 1977. 'Blå som altid' var præget af vores mange live-optrædender.

Det er svært for mig, at svare på hvor gode de to 'nye' er i forhold til de 'gamle'. De er jo alle lavet under forskellige omstændigheder, på forskellige tidspunkter af 70'erne, og har hver for sig deres kvaliteter. Hvad angår mit eget spil, hører jeg absolut 'progression' i mit guitar-spil. Jeg hører en udvikling, som jeg synes, heldigvis er fortsat op gennem årene til dér, hvor jeg er guitar-spille-mæssigt nu.

Dere gjorde i dette årtusen en innspejling til støtte for "Christiania" – fant dere "tonen" og hvor fornøyd er dere med resultatet og hvorfor støtte akkurat Christiania?

Vi indspillede i 1976 låten 'Majestættens Majonetter', som udkom på den i Danmark legendariske 'Christiania' LP. Pladen blev et stort hit, og gav Christiania et stort beløb i støtte. I 2003 blev vi spurgt, om vi ville være med på en ny Christiania CD. Vi besluttede os for at sige ja, og vi samlede et 'til anledningen' Ache bestående af 7 af os, som havde spillet med i Ache i forskellige perioder. Min datter Maria Olafsson og hendes veninde Anne-Line Gantzler, sang med som korsangere. Låten, med titlen 'De skæve drømme', er også udgivet på single.

Jeg er meget fornøyd med resultatet. 'Ache' sounden er uundgåelig, når vi spiller sammen, men den er opdateret og meget mere 2003 end 1970. Men selv denne 'nye' Ache single er altså snart 10 år gammel.

Ache spillede ofte på Christianias spillesteder 'Loppen', 'Electric Ladyland' og i Den Grå Hal, og det at gøre op med det etablerede, og at ville skabe sit eget 'univers' lå også i vores ånd – så det var meget naturligt for os, at ville støtte støtte Christiania.

Hva oplevde man på en Ache-koncert på 70'erne?

Der var forskel på koncerterne i starten af 70'erne og slutningen af 70'erne. I de første år spillede vi mange lange numre, og vi improviserede en del. Stemningerne skiftede, og man blev ført afsted med musikken. Vores lysshow var et kapitel for sig. Boblelyd med masser af varme farver. På vores website kan man læse koncertanmeldelser, især fra de første år, som kan give én en ide, om hvordan det var at være til Ache koncert. Men mod slutningen af 70'erne blev koncerterne mere 'effektive', mere kontante – der var fuld tryk på.

Det lå også i tiden, i slutningen af 60'erne, at publikum var åbne overfor at lytte til noget anderledes musik. Det medførte, at vi som musikere turde kaste os ud på 'dybt vand'.

Stofferne, i starten primært hash og marihuana, siden også syretrip og LSD, skærpede publikums sanser, og musikken førte publikum ud på psykodeliske rejser. Danmark var på det tidspunkt et meget frit land, og publikum røg sig åbenlyst skæve ved vores koncerter.